

Jūsų Ekselencija Prezidente, Seimo Pirmininke, ponios ir ponai,

Šį garbingą apdovanojimą priimu kaip architektūros reikšmės kultūrai pripažinimą. Džiaugiuosi, kad architektūra retkarčiais tampa pastebima kaip kultūros ir meno sritis kartu su literatūra, teatru, muzika, daile, kinu.

Gali būti, kad tautos galia ir slypi kultūroje, o kultūros – architektūroje.

Knygas galima deginti, spektaklius uždrausti, muzikos neleisti atlikti, filmų nerodyti, o pastatuose įkūnyta architektūra nėra taip lengvai ištrinama. Ji turi šansą išlikti autentišku, kasdien patiriamu tautos kultūriniu ženklu, galinčiu įkvėpti ateities kartas.

„Architektūra yra pats abstraktiškiausias menas, susijęs su pačia realiausia tikretybe“ – rašė architektas Vladas Švipas 1933 metais išleistoje šviečiamojo pobūdžio knygelėje, skirtoje lavinti tautos architektūrinį supratimą.

Ir ta tauta, sukūrusi modernią valstybę, sukūrė ir modernią architektūrą. Kauno tarpukario pastatuose įkūnytos to meto visuomenės svajonės ir viltys palaikė mūsų tikėjimą laisve tamsiuoju istorijos laikotarpiu. Už tai, kad šiandien švenčiame Vasario 16 – ają, turėtume būti kažkiek dėkingi ir baltajam Kauno modernizmui.

„Grožis, nauda ir patvarumas“ – skelbia klasikinė architektūros vertinimo triada, tačiau tikrasis jos vertintojas yra laikas.

Laikas bėga greitai, tačiau kartais architektūrai jis slenka gerokai per lėtai ir, mums nespėjus suvokti jos vertės, architektūra patenka į negailestingą kaštų ir naudos ekselių teismą, kuriame nėra vietos grožiui.

O juk tą grožį – net patys to nepastebėdami – kuriame mes visi – girdami ir peikdami, pirkdami ir parsiduodami, naudodami ir pasinaudodami, rinkdami ir pasirinkdami.

Architektai tik stengiasi kaip galėdami geriau materializuoti jūsų svajones ir viltis. Tad svajokime atsakingai ir skatinkime architektus kurti gražią, naudingą ir tvarią architektūrą, tokiu būdu puoselėdami mūsų kultūrą ir taip stiprindami tautos galią.

Audrius Ambrasas